

STRATEGI- OG HANDLINGSPLAN 2022

INNHOOLD

1.	INNLEDNING	3
	Kollektivbransjens strategi:	3
	FN's bærekraftsmål:	5
	Behov for omstilling etter pandemien:	8
2.	STRATEGISKE OMRÅDER	9
	GRUNNPILARER:	9
	MÅL:	11
3.	HANDLINGSPLAN	12
	Innledning:	12
	A. GJØRE HVERANDRE GODE	12
	B. ØKE OPPMERKSOMHET OG KUNNSKAP OM BÆREKRAFTIG MOBILITET	13
	C. BIDRA TIL OMSTILLING GJENNOM ØKT INNOVASJONS-OG GJENNOMFØRINGSEVNE	13

1. INNLEDNING

KOLLEKTIVBRANSJENS STRATEGI:

- Visjon:** Forenkle folks liv
- Misjon:** Skape stadig bedre mulighet til å bevege seg fritt på en bærekraftig måte.
- Rolle:** Være arkitekten bak løsninger som knytter ulike mobilitetsløsninger sammen med kundebehovet.

Kollektivtrafikkforeningens verdier:

Vi skal:

- være samlende for hele bransjen
- være åpen mot hverandre og mot omverdenen
- dele med hverandre
- lære av hverandre og av andre nasjonale og internasjonale aktører
- være innovative og bidra til framtidsrettede mobilitetsløsninger.

Kommunikasjon:

I kommunikasjon er egenskapene våre at vi er åpen, engasjert, fremoverlent og relevant. Stilen er saklig, engasjerende og kundenær.

FN'S BÆREKRAFTSMÅL:

FN's bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å stoppe klimaendringene innen 2030. Kollektivbransjens arbeid støtter direkte opp om flere av målene og delmålene.

Vi har beskrevet hvordan nedenfor.

Bærekraftsmål 3: Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle.

Kollektivtrafikkens viktigste miljøbidrag er å få flere til å sette fra seg bilen og begynne å reise kollektivt. En helhetlig mobilitet som inkluderer bysykler, innfartsparkering, sparkesykler, buss, bildeling og holdeplassfasiliteter er alle elementer som vil bidra til økt attraktivitet for kollektivtransporten, og bidra til redusert trafikk på veiene. Å reise kollektivt betyr økt fysisk aktivitet, det betyr også redusert trafikk som medfører bedre luftkvalitet og lavere risiko for ulykker, og som igjen bygger positivt opp under helseaspektet.

Bærekraftsmål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst.

Kollektivtrafikkens bidrag til anstendig arbeid og økonomisk vekst handler om å gjøre utdanning og arbeidsliv tilgjengelig for alle innbyggere. God mobilitet bidrar til å skape velfungerende og miljøvennlige byer, verdiskapende næringsregioner og handel. Mobilitet bidrar til høyere produktivitet, innovasjon, økonomisk vekst, økt sysselsetting og mer likhet.

Bærekraftsmål 9: Innovasjon og infrastruktur

Innovasjon, infrastruktur og mobilitet henger tett sammen for å videreutvikle kollektivtrafikkens nullutslippsløsninger. Teknologeutvikling bidrar til enklere og mer fleksible reiser, gjennom eksempelvis reiseinformasjon i sanntid, eller system for bestillingstransport.

Bærekraftsmål 10: Mindre ulikhet

Økonomi, funksjonsnedsettelse, alder og bosted kan være til hinder for deltakelse i samfunnet. Kollektivtrafikken skal være tilgjengelig for alle, også reisende med funksjonsnedsettelse, ved universell tilrettelegging av tilbudet. God mobilitet bidrar også til at de uten egen bil har like muligheter til å delta i samfunnet.

Bærekraftsmål 11: Bærekraftige byer og samfunn

Kollektivtrafikken er en pådriver for at utviklingen innen mobilitet bidrar til et bærekraftig samfunn, attraktive bo- og arbeidsregioner og bidrar til å binde byer og tettsteder sammen. Trafikkproblemer gir redusert livskvalitet, utslipp og store negative økonomiske konsekvenser. Mer og bedre kollektivtransport, at flere sykler og går og restriktive tiltak for bruk av personbil er viktige tiltak for å oppnå bærekraftige byer og samfunn.

Bærekraftsmål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Bærekraftig forbruk og produksjon handler om å gjøre mer med mindre ressurser, og dermed redusere miljøbelastning og klimagassutslipp knyttet til aktiviteter. Et bedre kollektivtilbud vil bidra til å redusere behovet for transport av en person pr. privatbil. Krav til økt gjenbruk og å inkludere sirkularitetskrav ved innkjøp, drift og avhending av materiell i sektoren er viktig i arbeidet mot det grønne skiftet, og er med på å endre transportsektoren.

Bærekraftsmål 13: Stoppe klimaendringene

Klimautfordringer innebærer at utslipp må ned i alle sektorer. Som følge av teknologiske forbedringer har utslippsintensiteten per kjøretøy falt, men transportveksten har nulltet ut gevinstene. At trafikkveksten tas med kollektivtrafikk, sykkel og gange, bidrar til en bedre transportfordeling, mindre kø og et triveligere bymiljø. Kollektivbransjen jobber mot nullutslipp innen kollektivtransporten.

Bærekraftsmål 17: Samarbeid for å nå målene

For å lykkes med å nå bærekraftsmålene er det nødvendig med godt samarbeid mellom kollektivaktører, myndigheter, næringsliv, eiere, operatører og kunder, med felles mål om et bærekraftig samfunn. For å bidra til videre vekst i kollektivtrafikken, er man avhengig av samarbeid med andre, eksempelvis ved innføring av restriktiv bilpolitikk og fortettingsstrategi.

BEHOV FOR OMSTILLING ETTER PANDEMIEN:

Covid-19 har ført til store endringer. Påvirkningen som trender og drivere hadde på samfunnet før pandemien har akselerert. Innbyggerne har blitt mer vant til fleksibilitet, og ser ut til å etterspørre mer fleksible løsninger for reiser, arbeid og fritid framover. Hele samfunnet er blitt gjennomdigitalisert, noe som gir store muligheter for kombinerte mobilitetsløsninger, og ikke minst for mer effektiv bruk av eksisterende infrastruktur. Klimakrisen er blitt tydeligere, kundene blir mer og mer miljøbevisste og vil bidra til et bærekraftig samfunn. I løpet av kort tid vil det bli krav om bærekraftregnskap for alle mobilitetsløsninger. Vi ser et helt samfunn i endring, ikke bare mobiliteten.

Kollektivtrafikkforeningen ønsker å bidra til et moderne transportsystem for framtida, bestående av et sammensatt mobilitetstilbud utformet av de muligheter som har åpenbart seg gjennom pandemien. Transportsystemet skal være lønnsomt ved at nullvekstmålet oppfylles, det må gi lavere utslipp og flere positive effekter for samfunnet, som økt livskvalitet og mobilitet for innbyggerne.

Kundens behov må være det styrende, vi må forstå deres nye reisevaner, og bruke teknologi og informasjonen som er tilgjengelig til å gjøre tilbudet mer relevant for den enkelte. Tilbudet må i større grad skreddersys og kombineres på ulike måter enn i dag. Det vil utfordre tjenesteutforming, billettsystemer og planleggingssystemer.

Skal vi lykkes med omstillingen vi nå har foran oss må vi samle laget og ta et helhetlig, bærekraftig og kundesentrisk utgangspunkt. Omstillingsprosessen må være innsiktsdrevet, målbasert og inkluderende. Omstillingsplanen bør være et samarbeid mellom flere viktige samfunnsaktører, og må inkludere både regionalt og nasjonalt nivå for å kunne hente ut de samfunnsgevinstene pandemien har åpenbart.

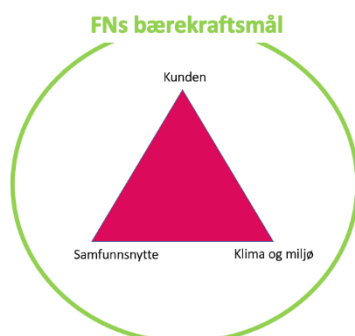
2. STRATEGISKE OMRÅDER

GRUNNPILARER:

Kollektivtrafikkforeningens virksomhet skal bygge opp under FN's bærekraftsmål, og foreningens tre grunnpilarer som er gjennomgripende og overordnet i alt vi gjør:

- Kunden – vi skal alltid ha et radikalt kundefokus
- Klima og miljø – all mobilitet vi leverer skal bidra til bedre klima og miljø
- Samfunnsnytte – all mobilitet vi leverer skal generere samfunnsnytte

All vår virksomhet skal skje innenfor dette triangelet, og skal bygge opp under FN's bærekraftsmål:

Kunden:

En av hovedtrendene i samfunnet er økt individualisering. For å være relevante og foretrukne mobilitetsleverandører må kollektivbransjen ha et radikalt kundefokus. Det betyr at man skal tenke kunde i alt vi gjør, og ved økt bruk av data skreddersy og tilby mest mulig individuelle reiser til den enkelte kunde.

Klima og miljø:

Verden står overfor en klimakrise. Hva kan våre politiske ledere gjøre for å nå målene i Parisavtalen? Forskning viser at i byer vil restriksjoner i privatbilismen redusere lokal forurensing, og vi vet at kollektivtransporten er en viktig del av løsningen. Nullvekstmålet har vært viktig i Norge, og har ført til at veksten i persontransporten har skjedd med kollektiv, gange og sykkel i de store byene. Det er bra for klima og miljø at mange reiser kollektivt. Bransjen arbeider for at alle kollektivtilbud skal bli nullutslippsreiser. Kollektivtrafikk må derfor løftes inn som del av løsningen i alle samfunnplaner.

Samfunnsnytte:

Kollektivtrafikk genererer stor samfunnsnytte. Den har positiv innvirkning på tilgjengelighet, mobilitet, produktivitet og arbeidsmarkedsregioner samt bærekraftig utvikling av bysamfunn. I tillegg er kollektivtilbudet et velferdstilbud, og kan for mange erstatte bil.

I en samfunnsnytte-analyse Rambøll utførte for Kollektivtrafikkforeningen i 2018 « *Analyse av kollektivtrafikkens samfunnsnytte* », finner vi at en reduksjon eller fjerning av kollektivtrafikk fører til stort nyttetap for trafikanter, flere køer, spesielt i sentrumsområder, at de fleste turene blir overført til bil, gange og sykkel og at en del reisende ikke får et tilbud.

Vår del av kollektivbransjen består av virkemiddelselskap som er demokratisk organisert. Vår oppgave er å maksimere samfunnsnyttene, og sikre at mobiliteten er for alle.

MÅL:

A. GJØRE HVERANDRE GODE

Kollektivtrafikkforeningen skal utvikle og fornye møteplasser, legge til rette for at medlemmene utveksler erfaringer og kunnskap, bygger på hverandres løsninger og samarbeider tett for å utvikle enda mer framtidsrettede mobilitetstjenester. Nye og bedre løsninger skapes ofte i skjæringspunktet mellom ulike fagområder, samarbeid på tvers, også med eksterne aktører, er derfor svært viktig. Vi skal være samlende for bransjen, og hente inn, koordinere og spre kunnskap og innsikt som finnes.

B. ØKE OPPMERKSOMHET OG KUNNSKAP OM BÆREKRAFTIG MOBILITET

Kollektivtrafikkforeningen skal være kollektivtrafikkens klare og tydelige stemme, og skal fortløpende utvikle vår strategi og sette dagsorden. Foreningen skal ha en klar faglig tilnærming i alle spørsmål, løfte oss sammen og bidra til å realisere politiske mål. Vi skal hente erfaringer nasjonalt og internasjonalt, og formidle kunnskap om både dagens og framtidens mobilitet. Kollektivtrafikkforeningen skal samhandle med andre aktører som er opptatt av mobilitet, være en inspirasjonskilde og skape arenaer for dialog.

C. ØKE INNOVASJONS- OG GJENNOMFØRINGSEVNE

Covid-19 har ført til store endringer. Innbyggerne har blitt mer vant til fleksibilitet, og ser ut til å etterspørre mer fleksible løsninger for reiser, arbeid og fritid framover. Hele samfunnet er blitt gjennomdigitalisert, noe som gir store muligheter for kombinerte mobilitetsløsninger, og ikke minst for mer effektiv bruk av eksisterende infrastruktur. Dette er muligheter vi som bransje må gripe.

Vi har store datamengder tilgjengelig, og individualiseringen i samfunnet gjør at folk krever mer spesialtilpassede tjenester. For å lykkes må vi utvikle tjenester som er relevante for nye kundebehov, samarbeide for å få fram de beste løsningene, og alltid være i forkant ved å ta i bruk ny teknologi og utvikle nye løsninger.

Vi ser et helt samfunn i endring, ikke bare mobiliteten. Vi må planlegge for det utenkelige, da er vi mer forberedt når endringene slår inn over oss. Vi må arbeide både med kortsiktige og langsiktige løsninger, og må sikre at vi har økonomisk handlingsrom for de omstillinger som kreves framover.

Kollektivtrafikken skal være en samfunnskritisk funksjon, og ha stor samfunnsnytte også i årene framover.

3. HANDLINGSPLAN

INNLEDNING:

Handlingsplanen er en samling tiltak som konkretiserer og bidrar til å realisere målene i kap 2. De har konkrete effekter i form av samfunnsnytte, ved at de optimaliserer samfunnets bruk av ressurser til den samfunnsnyttige tjenesten kollektivtrafikk.

Tiltakene bygger opp under bransjens delingskultur, der fagfolkene rundt om i landet har nytte av kolleger og utvikling som gjøres i andre selskaper/deler av landet. For å evne å være i forkant i en bransje som blir mer og mer teknologisk og digital, er det viktig å kunne bygge på hverandres innovasjoner, og nyttiggjøre seg av ressurser på tvers av geografiske og administrative grenser.

A. GJØRE HVERANDRE GODE

Vi skal:

- Sørge for at forum og komiteer er relevante og attraktive arenaer for erfaringsutveksling og felles kompetanseheving
- Bidra til å utvikle nye løsninger og arbeide målrettet for å dele felles løsninger og teknologi
- Videreutvikle innovasjonsnettverket
- Videreutvikle rutiner for systematisk spredning av informasjon, introduksjonskurset og informasjon til folkevalgte
- Fjerne barrierer for samarbeid mellom fagområder
- Bidra til å utvikle nye forretningsmodeller
- Tydeliggjøre mandat for nettverkene, fora og komiteer, og oppfordre til tettere samarbeid
- Arbeide for internasjonale standarder
- Bidra til økt samhandling med partnere i Norge og resten av Europa, og søke samarbeid med utdannings- og forskningsmiljøer
- Samarbeide med relevante aktører om faglige rapporter og analyser
- Fremme verdien av samarbeidet som gjøres i bransjen

B. ØKE OPPMERKSOMHET OG KUNNSKAP OM BÆREKRAFTIG MOBILITET

Vi skal:

- Sette bærekraftig mobilitet og kollektivtrafikk på den politiske dagsorden
- Være kunnskapskilde og premissgiver for kollektivtrafikk for media, myndigheter, organisasjoner og samarbeidspartnere
- Rullere og oppdatere strategidokument, handlingsplaner og kommunikasjonsplan jevnlig.
- Etablere kanaler for dialog med politiske beslutningstagere, og spille inn faglige argumenter i grensesnittet til politiske prosesser
- Pådriver for kollektivtrafikkens rolle som en del av løsningen på samfunnets utfordringer
- Uttale oss om aktuelle saker som har med kollektivtrafikk å gjøre
- Bli en etterspurt og troverdig samarbeidspartner og aktør på vegne av bransjen
- Arrangere seminarer, studieturer og andre møter, gjerne sammen med våre samarbeidspartnere
- Delta på ulike arenaer, i ulike fora og beslutningsprosesser som angår mobilitet i Norge, Norden og Europa, og på andre beslutningsarenaer som foretar samfunnsmessige prioriteringer
- Bruke og videreutvikle vårt Nordiske nettverk; Nordic Mobility Group og nettverket i UITP
- Bruke forum, komiteer og andre nettverk som en viktig funksjon til å spre inspirasjon og faglig oppdatering

C. BIDRA TIL OMSTILLING GJENNOM ØKT INNOVASJONS-OG GJENNOMFØRINGSEVNE

Vi skal:

- Starte og bidra til prosesser som gir medlemmene et springbrett for videre innovasjon mot et moderne transportsystem. F.eks. kunnskapsgrunnlag, rapporter og innovasjonsprosesser.
- Videreutvikle innovasjonsnettverket, dele med hverandre, ta i bruk og bygge videre på beste praksis-løsninger
- Fjerne barrierer for samarbeid, utnytte felles ressurser, bruke kundeinnsikt og teknologi til å forbedre kollektivtilbudene, bidra til innovasjon på kjernetilbudet og utvikling av nye forretningsmodeller
- Samarbeide med ulike aktører som tilbyr nye mobilitetstjenester; både nasjonalt og internasjonalt
- Samordne ulike tjenester og utvikle nye forretningsmodeller

KONTAKT

Dronningens gate 40
Postboks 1030 Sentrum,
N-0104 Oslo
kollektivtrafikk.no

